

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **D. B.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 27 czerwca 2024 r.

kwestii dopuszczalności kasacji obrońcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 21 grudnia 2023 r., sygn. akt II AKa 236/23, utrzymującego w mocy wyrok łączny Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 15 września 2023 r., sygn. akt II K 78/23,

postanowił:

- 1. na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 519 k.p.k. i art. 429 § 1 k.p.k. przyjętą kasację pozostawić bez rozpoznania;**
- 2. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnić skazanego z obowiązku poniesienia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wniesiona przez obrońcę kasacja okazała się niedopuszczalna.

Dopuszczalność kasacji wnoszonej przez stronę postępowania na korzyść oskarżonego uwarunkowana jest skazaniem prawomocnym wyrokiem za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Oczywiste jest przy tym, że prawomocny

wyrok sądu odwoławczego kończący postępowanie, od którego może być – zgodnie z art. 519 k.p.k. wniesiona kasacja – musi funkcjonować w obrocie prawnym zarówno w momencie wnoszenia kasacji, jak również w trakcie merytorycznego orzekania przez Sąd kasacyjny.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że zaskarżony kasacją wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 21 grudnia 2023 r., sygn. akt II AKa 236/23, utrzymujący w mocy wyrok łączny Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 15 września 2023 r., sygn. akt II K 78/23, istniał w momencie występowania przez obrońcę z nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Jednak już po wniesieniu kasacji, a przed jej rozpoznaniem, doszło do uchylecia wobec D. B. przez Sąd Najwyższy – wyrokiem z 5 czerwca 2024 r., IV KK 579/23 – wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 23 maja 2023 r., sygn. akt II AKa 161/22, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 11 lutego 2022 r., sygn. akt II K 150/18, a więc jednego z wyroków stanowiącego podstawę wyroku łącznego w sprawie niniejszej.

Dalszym następstwem wyżej wskazanego orzeczenia kasatoryjnego Sądu Najwyższego była więc również, stosownie do art. 575 § 2 k.p.k., utrata ex lege mocy wyroku łącznego, którym objęto prawomocne skazanie. To zdarzenie procesowe spowodowało, że w obrocie prawnym nie funkcjonuje również wyrok sądu odwoławczego utrzymujący w mocy przedmiotowy wyrok łączny. Wobec tego nie mógł zyskać uznania sądu wnioszek obrońcy o wydanie w tej sprawie wyroku kasatoryjnego.

Obecnie w niniejszej sprawie przestał więc istnieć substrat zaskarżenia kasacją, w postaci prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie. Sytuacja ta powoduje, że wniesioną i przyjętą kasację należało pozostawić bez rozpoznania (zob. np. postanowienia SN: z 14.12.2023 r., V KK 481/23; z 15.04.2021 r., II KK 111/21; z 2.02.2016 r., V KK 216/15).

Z mocy art. 575 § 2 k.p.k. sąd, po utracie mocy wyroku łącznego, powinien w miarę potrzeby rozważyć konieczność wydania nowego wyroku łącznego.

Uwzględniając szczególną specyfikę układu procesowego stanowiącego kanwę sprawy niniejszej, polegającego na tym, że

niedopuszczalność kasacji była efektem przyszłych zdarzeń procesowych, tj. nieznanym stronie w momencie jej wniesienia, Sąd Najwyższy uznał, że względy słuszności przemawiają za zwolnieniem skazanego z obowiązku poniesienia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego (art. 624 § 1 k.p.k.).

Dlatego orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[ms]